

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 37P/109/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123347525
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Cvengová ml.
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6123347525.1

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v právnej veci starostlivosti o maloleté deti A., B., nar. XX.XX.XXXX a C., nar. XX.XX.XXXX, obe v dočasnej starostlivosti starého otca D. D., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom A. X, E. E., obe zast. opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, deti matky F. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. X, E. E., t.č. na neznámom mieste a otca G. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX/XX, D. zast. advokátom Mgr. Henrichom Schindlerom, Skuteckého 33, Banská Bystrica, v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o zmenu výchovného prostredia maloletých detí, o návrhu otca na zrušenie neodkladného opatrenia a nariadenia nového neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd návrh otca na zrušenie neodkladného opatrenia Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 37P/84/2023 z a m i e t a.

II. Súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ (otec) sa podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 04.07.2023 domáha zmeny výchovného prostredia maloletých detí tak, aby súd obe mal. deti zveril do jeho osobnej starostlivosti a matke určil povinnosť prispievať na výživu maloletej Patrície výživným vo výške 120,- € a maloletej B. výživným vo výške 100,- €, mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľa, počnúc dňom podania návrhu. Súčasťou návrhu vo veci samej bol aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáha, aby súd zrušil uznesenie Okresného súdu 37P/84/2023, ktorým boli maloleté deti dočasne odovzdané do starostlivosti starého otca a zároveň nariadil nové neodkladné opatrenie, ktorým by dočasne zveril maloleté deti do jeho osobnej starostlivosti a matku maloletých zaviazal k plateniu výživného, na každé dieťa zvlášť, vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa podľa osobitného predpisu, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľa, počnúc dňom doručenia tohto uznesenia. Trvanie neodkladného opatrenia navrhol určiť do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

2. Návrh v časti zrušenia neodkladného opatrenia vydaného v konaní sp. zn. 37P/84/2023 dňa 02.06.2023 a nariadenia nového neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že dôvod, pre ktorý bolo predmetné neodkladné opatrenie nariadené odpadol a ďalšie jeho trvanie už ďalej nie je v záujme maloletých detí. Ako ich otec má záujem o maloleté deti, dokáže a môže im zabezpečovať plnohodnotnú osobnú starostlivosť. Uviedol, že maloletá C. bola rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 38P/45/2021-182 zo dňa 05.10.2021 zverená do osobnej starostlivosti matky a bol upravený aj jeho styk s maloletou. Rovnako aj mal. Tamara bola rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica 38P/151/2021 zo dňa 12.04.2022 zverená do osobnej starostlivosti matky a bol upravený jeho styk s maloletou. Pred Okresným súdom Banská Bystrica zároveň aktuálne prebieha konanie o zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti starého otca zo strany matky D. D., nar. XX.XX.XXXX (ďalej len ako „starý otec“). Súd v konaní vedenom pod sp. zn. 37P/84/2023 uznesením zo dňa 02.06.2023

odovzdal maloleté deti dočasne do osobnej starostlivosti starého otca . Trvanie neodkladného opatrenia súd určil do času právoplatného skončenia konania vo veci samej. Otec maloletých poukázal na dôvody, pre ktoré bolo opatrenie prijaté a to, že v čase rozhodovania sa matka od 09. 05. 2023 nachádzala na neznámom mieste, pričom má psychické zdravotné problémy, bez oznámenia opakovane odchádzala od maloletých detí aj na niekoľko dní a existuje dôvodná pochybnosť, či je schopná ďalej zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti. V čase rozhodovania o neodkladnom opatrení súd vychádzal aj zo skutočnosti, že otec sa v čase rozhodovania nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody v UVTOS Sučany, a preto nemohol prevziať starostlivosť o maloleté deti. Dňa 22.06.2023 bol však prepustený z väzby na slobodu, čím odpadla prekážka, ktorá bránila v zabezpečovaní osobnej starostlivosti otca o maloleté deti a pre ktorú bolo nariadené uvedené neodkladné opatrenie. Poukázal na to, že zverenie mal. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby je výnimkou zo zásady, že starostlivosť o výchovu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa je predovšetkým právom a povinnosťou jeho rodičov a predpokladom pre vyslovenie tohto výchovného opatrenia je, že to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa. Ďalšie pretrvávanie takéhoto stavu by len znamenalo oslabovanie vzťahu medzi rodičom a maloletými deťmi. V konaní je nesporne preukázané, že matka v súčasnej dobe dlhodobo nevykonáva starostlivosť o maloleté deti, otec starostlivosť dokáže zabezpečiť riadne, má na to vytvorené vhodné podmienky ako po stránke materiálnej, tak aj osobnostnej. Mal. Patrícia vyrastala od narodenia do svojich deviatich mesiacov života v domácnosti otca. Už počas spoločného života s matkou maloletých detí otec zabezpečoval chod domácnosti, varil, nakupoval, staral sa o maloletú C.. Otec si svoju vyživovaciu povinnosť vždy plnil riadne a včas a o deti sa zaujímal. Maloletá C. je na otca silne citovo naviazaná, čo potvrdila aj samotná matka v rámci predchádzajúcich konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, ako aj samotného trestného konania. V súčasnej dobe žije v rodičovskom dome v Malachove, kde má k dispozícii zrekonštruovaný celý byt nachádzajúci sa na druhom podlaží rodinného domu, kde majú deti zabezpečené plnohodnotné prostredie pre svoj zdravý vývoj. Toto prostredie je maloletým dobre známe, nakoľko matka s deťmi dlhodobo, napriek opakovaným zákazom zo strany jej otca, navštevovala starých rodičov v Malachove. Deti majú vytvorený silný citový vzťah aj so starými rodičmi. Sú vo veku, kedy otca vnímajú a potrebujú. Pri poslednom stretnutí maloletá Patrícia otca objala, nechcela ho pustiť, ukazovala kamarátovi D. otca so slovami : „pozri toto je môj tато. " Starí rodičia z otcovej strany, ako aj otec sa vždy keď to bolo možné s deťmi stretávali. Osoba starého otca z matkovej strany nie je vhodnou osobou pre zabezpečovanie trvalej osobnej starostlivosti o maloleté deti, pretože vždy neprimeraným spôsobom zasahoval do mladej rodiny, výchovy maloletých detí, ako aj autoritatívne vystupoval voči matke maloletých detí. Starý otec ostro vystupoval aj voči starým rodičom zo strany otca, taktiež zakazoval matke, aby ich s deťmi navštevovala. Starý otec po prepustení otca na slobodu okamžite kontaktoval starých rodičov z otcovej strany, že si neželá, aby sa otec s deťmi stretol. Je v rozpore s najlepším záujmom maloletých detí, aby starý otec zamedzoval styk otca s deťmi. Matka bránila v kontakte otca s maloletými deťmi a nedostavovala sa na stretnutia v Centre Návrat určené v zmysle rozsudku, o uvedenom svedčí aj mail, ktorý otec zaslal pracovníkovi ÚPSVaR pani Kmeťovej dňa 04.04.2023. Z dôvodu, že matka bola odkázaná na bývanie v byte starého otca sa podriaďovala jeho zákazom a podmienkam aj proti svojej vôli a uvedené sa odrazilo aj na jej psychickom stave. O uvedenom svedčí skutočnosť, že práve z dôvodu dlhodobého nátlaku, zákazov a kontroly zo strany starého otca matka opustila domácnosť a maloleté deti ponechala v domácnosti starého otca z dôvodu, že situáciu v strachu nevedela inak vyriešiť. V súčasnosti neexistuje jediný dôvod, ktorý by bránil v tom, aby otec vykonával riadnu osobnú starostlivosť o maloleté deti. Otec má vážny záujem vykonávať starostlivosť o maloleté deti a je preukázateľne v jeho možnostiach a schopnostiach túto zabezpečiť. Otec maloletých detí vedie riadny život, je dlhodobo zamestnaný, jeho pracovný čas je flexibilný, od 06.07.2022 je zamestnaný v spoločnosti BBDS spol. s r.o. pričom pracovný čas si vie plne prispôbiť tak, aby o maloleté deti zabezpečoval riadnu starostlivosť. Režim a potreby maloletých detí ako aj ich zdravotný stav pozná, rovnako tak ho poznajú aj starí rodičia z otcovej strany. S výchovou a starostlivosťou o deti mu vedia plnohodnotne pomôcť aj starí rodičia, ktorí žijú v jednom dome s otcom, vnúčatá s nimi majú vytvorený silný citový vzťah toto prostredie poznajú. V danom prípade bude nevyhnutné skúmať vhodnosť starostlivosti matky o maloleté deti, pričom možno očakávať, že sa konanie vo veci samej predĺži z dôvodu potreby vykonania znaleckého dokazovania. Maloleté deti majú právo na výchovu od svojho otca, jeho osobou a rodičovskú starostlivosť nemôže nahradiť starostlivosť starého otca. Otec žiada, aby súd zveril maloleté deti do jeho osobnej starostlivosti, nakoľko aktuálny pobyt matky nie je v súčasnej dobe známy, táto nevykonáva riadnu starostlivosť o deti ani s nimi nie je v kontakte. Otec v styku s deťmi matke brániť určite nebude.

3. Z opatrovaneckého spisu vyplynulo, že rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 38P/45/2021-182 zo dňa 05.10.2021 bola mal. Patrícia zverená do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach. Návrh matky na zákaz styku otca s maloletou bol zamietnutý. Súd určil, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou C. každý štvrtok v čase od 15:00 hod. do 16:00 hod. v Centre Návrat v Banskej Bystrici, Námestie SNP 16, Banská Bystrica, a to vždy za prítomnosti matky. Matka je povinná v stanovený deň a hodinu zabezpečiť prítomnosť maloletej v centre Návrat v Banskej Bystrici, Námestie SNP 16, Banská Bystrica s tým, že matka je povinná maloletú na styk s otcom pripraviť a styk otcovi s maloletou umožniť. Otec je povinný prispievať na výživu maloletej C. sumou 130,- € mesačne vždy do každého 15. dňa v mesiaci, vopred k rukám matky, počnúc dňom 16.04.2021. Zameškané výživné za obdobie od 16.04.2021 do 05.10.2021 na maloletú C. vo výške 50,- € súd otcovi povolil splácať v 10,- € mesačných splátkach spolu s bežným výživným až do zaplatenia, pod hrozbou straty výhody splátok nezaplatením čo i len jednej splátky, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia. Rodičom bola nariadená povinnosť podrobiť sa poradensko-psychologickému procesu na referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica. Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 38P/151/2021 zo dňa 12.04.2022, v spojení s rozsudkom Krajského súdu Banská Bystrica, sp. zn.. 15CoP/35/2022 – 147 zo dňa 24.08.2022 bola maloletá B. zverená do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach. Súd určil, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou B. každý štvrtok v čase od 15:00 hod. do 16:00 hod. v Centre Návrat v Banskej Bystrici, Námestie SNP 16, Banská Bystrica, a to vždy za prítomnosti matky. Matka je povinná v stanovený deň a hodinu zabezpečiť prítomnosť maloletej v Centre Návrat v Banskej Bystrici, Námestie SNP 16, Banská Bystrica. Matka je povinná maloletú na styk s otcom pripraviť a styk otcovi s maloletou umožniť. Otec je povinný prispievať na výživu maloletej B. A., nar. XX.XX.XXXX sumou 110,- € mesačne, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 01.01.2022. Zameškané výživné za obdobie od 01.01.2022 do 12.04.2022 na maloletú B. A., nar. XX.XX.XXXX vo výške 120,- € súd otcovi povolil splácať v 10,- € mesačných splátkach spolu s bežným výživným až do zaplatenia, pod hrozbou straty výhody splátok pri nezaplatení, čo i len jednej splátky, a to počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia. Z odôvodnenia potvrdzujúceho rozsudku Krajského súdu v bode 13. vyplynulo, že: „ pri úprave styku otca s dieťaťom okresný súd správne vzal do úvahy správanie sa otca mal. dieťaťa k matke dieťaťa, pričom takéto správanie sa deti vždy vnímajú a prežívajú aj vzhľadom na to, že otec maloletého dieťaťa bol rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 5T/60/2021 zo dňa 01.04.2022 odsúdený na podmienený trest odňatia slobody vo výmere 20 mesiacov pre prečin nebezpečného vyhrážania, prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia a zároveň mu bola okrem iného uložená povinnosť spočívajúca v príkaze nepriblížiť sa k poškodenej (matke maloletého dieťaťa) na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov, s výnimkou priblíženia sa v prípadoch stretávania sa s maloletými deťmi B. a C., a tiež podrobenia sa poradenskopsychologickému procesu s poškodenou (matkou detí). Odvolací súd nespochybňoval, že styk otca s maloletými deťmi (nielen s Tamarou, ale aj s Patríciovou) a schopnosť otca podieľať sa na výchove detí je cieľom otca, avšak netreba zabúdať na samotný záujem maloletých detí....odvolací súd nespochybňuje jeho dobrý úmysel podieľať sa na výchove maloletého dieťaťa (oboch detí) aj v rámci širšieho styku, avšak otec musí v prvom rade preukázať svoju psychickú pripravenosť v plnom rozsahu využívať rodičovské práva, a to jednak zbavením sa závislosti na psychotropných látkach (čo sa mu čiastočne darí aj absolvovaním liečby v Centre pre liečbu drogových závislostí), ako aj zlepšením vzťahov s matkou maloletých detí tak, aby bola opätovne vybudovaná vzájomná dôvera medzi rodičmi maloletých detí, ktorá sa odzrkadlí aj vo vzťahu medzi deťmi a otcom. " Z poslednej správy o výkone asistovaného styku zo dňa 30. 01. 2023 vyplýva, že otec plánoval nastúpiť v 12/2021 odvykaciu liečbu v CPLDZ BB. Následne v 03/2022 uviedol, že liečbu síce nastúpil ,ale neukončil. V06/2022 otec na stretnutia prestal chodiť, nedal dopredu vedieť, že nepríde, čo narúša vzťah otca s dcérami, podmienkou ďalšieho pokračovania asistovaných kontaktov v centre bol aj súhlas otca na overovanie jeho abstinencie v CPLDZ, čo otec odmietol. Od 07/2022 do 01/2023 prebiehali kontakty otca s dcérami už len v domácnosti matky, tieto centrum monitorovalo telefonicky u matky a starého otca. Otec už nevidel dôvod na pokračovanie asistovaného styku. Centrum navrhlo odborné poradenstvo zrušiť.

4. Z opatrovaneckého spisu ďalej vyplynulo, že pod sp. zn. 37P/84/2023 sa na tunajšom súde vedie na návrh D. D., nar. XX. XX. XXXX (starého otca maloletých) konanie o zverenie maloletých detí do jeho náhradnej osobnej starostlivosti. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 02.06.2023, č. k. 37P/84/2023- 54 súd dočasne odovzdal maloleté deti A., C., nar. XX. XX. XXXX a B., nar. XX.XX.XXXX dočasne do osobnej starostlivosti navrhovateľa. Matka uložil povinnosť dočasne prispievať

na výživu maloletých detí, na každé dieťa zvlášť výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľa, počnúc dňom doručenia tohto uznesenia. Otcovi určil povinnosť dočasne prispievať na výživu maloletej C. sumou 130,-€ a maloletej B. sumou 110,-€, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľa, počnúc dňom doručenia tohto uznesenia. V prevyšujúcej časti súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a určil trvanie neodkladného opatrenia do právoplatného skončenia veci samej.

5. Zo správy ÚPSVaR-u z dňa 07.07.2023 vyplynulo, že podľa vyjadrenia starého otca maloletých sa matka dňa 06.07.2023 vrátila do domácnosti, kde zabezpečuje starostlivosť o mal. deti, pričom matka maloletých chce ostať v domácnosti, chce si nájsť prácu. V čase, keď matka nebola prítomná v domácnosti sa o mal. deťoch informovala. Starý otec má toho času znížený pracovný úväzok na 4 dni v týždni na 8 hodín, aby mohol zabezpečovať starostlivosť o mal. deti. V čase kým je v práci, sa o mal. deti stará jeho matka, ktorá starostlivosť zvláda, pričom v prípade zmeny situácie nastúpi na rodičovskú dovolenku. V prípade potreby by sa o mal. postarali aj brat so švagrinou. Denný režim mal. detí je: 7:00 vstávanie, 7:30 raňajky, 9:00-10:30 hranie a prechádzka, 11:30 – 14:00 poobedný spánok, 14:00-15:00 olovrant, hranie, 15:00-17:00 prechádzka, 18:30 večera, príprava na spánok, 19:00 spánok maloletej B. a 20:00 spánok maloletej C.. Ďalej starý otec UPSVaR-u uviedol, že s otcom mal. detí nekomunikuje, nemá na neho telefonický kontakt. Vie však o tom, že otec chodí do domácnosti otcových rodičov, keď sú tam maloleté deti. Uviedol, že je to ich otec, má právo sa s nimi stretávať, má však dohodu s jeho rodičmi, že keď otec za mal. deťmi príde, informujú ho o tom. Styk so starými rodičmi sa uskutočňuje v Malachove v rodinnom dome v ich vlastníctve cca 1x-2x do týždňa na 3 hodiny poobede, podľa dohody. Má informácie, že otec maloletých pracuje na Donovaloch, kde má aj ubytovanie. Nemá informácie o tom, že by užíval toho času omamné a psychotropné látky. Úrad ďalej uviedol, že sa pokúšal kontaktovať aj otca mal. detí, avšak toho času disponoval len neplatným tel. kontaktom na otca, a preto jeho vyjadrenie nemá k dispozícii.

6. Podľa § 363 CMP môže súd aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

7. Súd môže zrušiť neodkladné opatrenie v prípade, ak po jeho vydaní odpadli dôvody, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené alebo ak došlo k zmene pomerov medzi účastníkmi konania. Pod tieto skutočnosti v mimosporovom konaní tak možno zahrnúť, že a) neodkladné opatrenie splnilo svoj účel a jeho ďalšie trvanie do rozhodnutia vo veci samej nie je pre ochranu práv navrhovateľa potrebné, b) po nariadení neodkladného opatrenia sa zmenili okolnosti, z ktorých súd pri rozhodovaní vychádzal a boli pre nariadenie neodkladného opatrenia podstatné, c) skutočnosti, z ktorých súd pri rozhodovaní vychádzal, boli neskôr v konaní vo veci samej zistené s istotou inak. Súd v rámci rozhodovania o zrušení uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia nemôže preskúmať správnosť pôvodného uznesenia o neodkladnom opatrení. Súd sa zaoberá otázkou, či účastník konania domáhajúci sa zrušenia neodkladného opatrenia, vo svojom návrhu tvrdí také skutočnosti, ktoré nastali po vyhlásení uznesenia o neodkladnom opatrení a ktoré zároveň znamenajú aj zmenu skutkových okolností alebo pomerov, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené.

8. V danom prípade otec navrhuje, aby súd zrušil neodkladné opatrenie, ktorým boli maloleté deti dočasne odovzdané do starostlivosti starého otca a rodičia boli dočasne zaviazaní na mesačné platenie výživného k rukám starého otca z dôvodu, že mali odpadnúť dôvody, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené, t.j. otec mal. bol prepustený z výkonu trestu odňatia slobody a je schopný a ochotný zabezpečovať osobnú starostlivosť maloletým deťom, je zamestnaný, má vhodné bytové podmienky a preto už nie je potrebné, aby osobnú starostlivosť maloletým zabezpečoval starý otec zo strany matky. Súd posúdil návrh otca v tejto časti, ako aj obsah spisu a konštatuje, že návrh otca na zrušenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný. Už v predchádzajúcich konaniach bolo súdu preukázané, že maloleté deti žili od narodenia v spoločnej domácnosti s matkou, starým otcom zo strany matky a jeho matkou. Maloleté deti boli zverené rozhodnutím súdu, po náležitom dokazovaní, do osobnej starostlivosti matke, pričom v odvolacom konaní v prípade mal. Tamary (08/2022) súd poukázal na nepripravenosť otca po psychickej stránke využívať rodičovské práva v dôsledku jeho závislosti na psychotropných látkach, rovnako ako aj potrebou zlepšenia vzťahov s matkou vo vzťahu k obojom maloletým deťom. Z toho dôvodu súd v oboch rozsudkoch upravil asistovaný styk otca s maloletými deťmi za prítomnosti matky v Centre Návrat v Banskej Bystrici. Z poslednej správy vyplynulo, že otec odmietol kontrolu jeho liečby

v CPLDZ, pričom kontakty otca s deťmi napriek tomu prebiehali v domácnosti a nie v Centre. Následne sa u matky prejavili psychické ťažkosti, ktoré sa prejavujú najmä tým, že bez predchádzajúceho oznámenia opustí aj na niekoľko dní domácnosť, v minulosti už bolo na ňu vyhlásené aj celoštátne pátranie pre nezvestnosť. V čase rozhodovania o predmetnom neodkladnom opatrení otec bol vo výkone trestu odňatia slobody. Na tunajšom súde je vedené konanie o zverenie mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti starého otca (sp. zn. 37P/84/2023), v rámci ktorého bolo osvedčené, že matka má dlhodobu psychické problémy. Otec v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia síce poukázal, že je teraz už pripravený aj po psychickej i osobnostnej stránke na poskytovanie osobnej starostlivosti maloletým deťom, avšak túto skutočnosť ničím neosvedčil vzhľadom na jeho predchádzajúce zlyhania v rodičovských kompetenciách a užívanie návykových látok, ktoré sám priznal. Maloleté deti boli dočasne odovzdané do starostlivosti starému otcovi zo strany matky aj z dôvodu, že v tom čase otec nebol schopný pre výkon trestu odňatia slobody maloletým poskytovať starostlivosť, najmä však z dôvodu, že matka maloletých má psychické problémy, pre ktoré často opúšťala domácnosť, pričom súd mal osvedčené, že starý otec maloleté deti a ich režim pozná a domácnosť starého otca je deťom blízka. Zo správy opatrovníka bolo ďalej osvedčené, že starý otec nebráni maloletým deťom, aby sa stretávali s otcom, ako aj so starými rodičmi zo strany otca. Za prvoradý súd považuje záujem maloletých detí, ktorý vidí v bezpečnom a stabilnom výchovnom prostredí maloletých detí. V súčasnom štádiu konania súd nemá osvedčenú potrebu zmeny výchovného prostredia maloletých detí už neodkladným opatrením, a to len z dôvodu, že otec bol prepustený z výkonu trestu a prejavil záujem o zabezpečovanie starostlivosti o maloleté deti. Otec súdu neosvedčil nápravu a nadobudnutie potrebných rodičovských zručností ani to, akým spôsobom chce zabezpečovať starostlivosť o deti, keď pracuje na Donovaloch a maloleté deti sú vo veku keď vyžadujú takmer celodennú starostlivosť. Pre posúdenie najvhodnejšieho výchovného prostredia pre maloleté deti je potrebné vykonať rozsiahlejšie dokazovanie, ktoré presahuje rámec rozhodovania o nariadení neodkladného opatrenia. V súčasnosti je starostlivosť o maloleté deti zabezpečená už dočasne prostredníctvom neodkladného opatrenia, pričom súd nemal preukázaný žiadny dôvod na jeho zrušenie.

9. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

12. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

13. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

14. Podľa § 367 CMP Neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

15. Účelom neodkladného opatrenia je rýchla, i keď dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov alebo zabezpečenie výkonu existujúceho, hoci ešte prípadne nevykonateľného alebo očakávaného rozhodnutia (exekučného titulu). Vydanie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe

predbežnej úpravy. Pri nariaďovaní samotného neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, a to z dôvodu, že nariadenie predbežného opatrenia má dočasný (predbežný charakter). Z toho dôvodu nie je síce potrebné zisťovať všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia (vo veci samej), ale musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Potreba bezodkladne upraviť pomery neodkladným opatrením musí byť teda naliehavá a nevyhnutná. Neodkladné opatrenie je nevyhnutné vtedy, ak navrhovateľovi hrozí ujma alebo iný nezvratný následok, dochádza k porušovaniu alebo zasahovaniu do jeho práv a oprávnených záujmov, prípadne jeho právne postavenie sa zhorší alebo je bez vydania neodkladného opatrenia neisté. Neodkladné opatrenie môže obsahovať totožný obsah, ako výrok rozhodnutia vo veci samej, len ak to povaha veci pripúšťa.

16. Neodkladné opatrenie je opatrením výnimočným nie bežným, pretože každé rozhodnutie, ktorým súd zasahuje do života rodiny je krajným riešením. V prípade nariadenia neodkladného opatrenia v konaniach vo veci starostlivosti o maloleté deti je vždy prvoradý záujem maloletého dieťaťa. Výkon rodičovských práv a povinností nesmie vystaviť maloleté dieťa negatívnym vplyvom. Je potrebné brať ohľad na záujmy dotknutých osôb, predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa. Európsky súd pre ľudské práva prisúdil zvláštny význam zvrchovanému záujmu dieťaťa, ktoré podľa svojej povahy a závažnosti môže prevážiť nad záujmom rodiča. Toto konštatovanie má na mysli potrebu nájdenia určitého a konkrétneho spôsobu zosúladenia toho, čo je v záujme maloletého dieťaťa a čo je v záujme jeho rodičov.

17. Súd posúdil návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia a s poukazom aj na už vyššie uvedené dospel k záveru, že nie je dôvodný ani v tejto časti. Otec v podanom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neosvedčil potrebu bezodkladnej a naliehavej úpravy pomerov medzi účastníkmi konania opätovne neodkladným opatrením. Nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 CMP predstavuje faktické opatrenie smerujúce k zabezpečeniu riadnej starostlivosti o maloleté dieťa. Jeho nariadenie prichádza do úvahy vtedy, ak dieťaťu nie je poskytovaná riadna starostlivosť a existuje odôvodnená potreba, aby starostlivosť o maloleté dieťa prevzala iná osoba, ktorá je spôsobilá riadnu starostlivosť dieťaťu poskytnúť. V danej veci boli maloleté deti súdnym rozhodnutím zverené do osobnej starostlivosti matky. Následne z dôvodu psychických problémov matky, kedy matka nečakane opúšťala domácnosť a maloleté deti nechávala so starým otcom, boli maloleté dočasne zverené do osobnej starostlivosti starého otca, aj s ohľadom na tú skutočnosť, že v čase keď starý otec podal návrh na zverenie detí do náhradnej osobnej starostlivosti aj s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia bol otec vo výkone trestu odňatia slobody. Starostlivosť o maloleté však fakticky zabezpečoval spoločne s matkou maloletých detí dlhodobo starý otec, pričom deti navštevujú aj starých rodičov z otcovej strany, podľa vyjadrenia starého otca z matkinej strany jeden až dva krát týždenne v rozsahu 3 hodín, pričom starý otec si je vedomý a rešpektuje aj právo sna styk ako otca tak aj maloletých detí. Aktuálne sa aj matka maloletých vrátila do domácnosti, preto je potrebné skúmať aj jej aktuálne rodičovské kompetencie. Maloletým je zabezpečená starostlivosť, pričom takto nastavený dočasný stav je v záujme maloletých detí. Súd sa stotožňuje s názorom otca, že osobná starostlivosť rodiča má prednosť pred náhradnou osobnou starostlivosťou. V tomto štádiu konania však nebolo súdu osvedčené, žeby otec odstránil nedostatky spočívajúce v užívaní návykových látok, ako aj nedostatočných rodičovských kompetenciách. Potrebné dokazovanie vykoná súd až v konaní vo veci samej, pričom sa bude zaoberať ako schopnosťami matky, tak aj otca na poskytovanie osobnej starostlivosti maloletým deťom. V súčasnosti je najdôležitejší záujem maloletých detí na bezpečnom a stabilnom výchovnom prostredí, ktoré majú v súčasnosti zabezpečené. Z uvedených dôvodov súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

18. Keďže návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol podaný po začatí konania, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhodne súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 58 CMP).

Poučenie:

Proti uzneseniu v časti výroku I. odvolanie nie je prípustné (§ 357 CSP a contrario).

Proti uzneseniu v časti výroku II. je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline (§ 362 ods. 1, prvá veta CSP a § 3 ods. 5 písm. b/ CMP), a to písomne. Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

V odvolaní musí byť popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže byť rozšírený len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami, inak súd vyhotoví kópie odvolania na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

1. neboli splnené procesné podmienky,
1. súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
1. rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
1. konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
1. súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
1. súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
1. zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
1. rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj z dôvodu nesprávneho alebo neúplného zistenia skutočného stavu veci (§ 62 Civilného mimosporového poriadku).

Banská Bystrica dňa 10. 07. 2023

JUDr. Eva Cvengová, ml.
s u d k y ň a

Za správnosť vyhotovenia:
JUDr. Michaela Hrebíková